

گزیده مصوبات جدید: منع تکرار قسم برای صدور حکم

حقوق :: نشریه قضاوت :: خرداد ۱۳۸۱ - شماره ۵

صفحات : از ۸ تا ۹

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/937395>

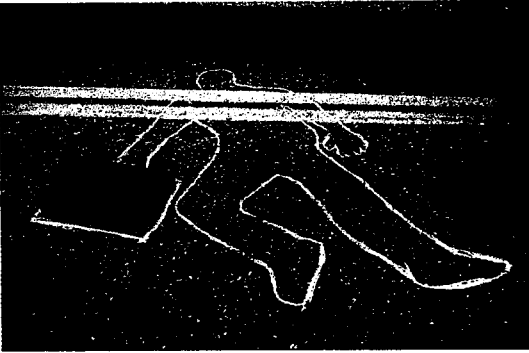
تاریخ دانلود : ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه **قوانین و مقررات** استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

- گزیده مصوبات جدید: تسهیل اجرای وظایف هیأت قضایی ویژه اعزامی به استانها برای بازرسی محاکم و زندانها
- گزیده مصوبات جدید: دیوان عدالت اداری، مرجع صالح برای رسیدگی به شکایت از اقدامات و تصمیمات سازمان تبلیغات اسلامی است
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه اجرایی صدور اسناد مالکیت اراضی کشاورزی
- نقدی بر اعتبار رأی قاضی واحد و رأی اکثریت برای صدور حکم اعدام و قصاص
- گزیده مصوبات جدید: آئین نامه و دستورالعمل اجرایی ماده ۱۸ اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب و مادتين ۱۸ و ۴۰ قانون دیوان عدالت اداری مصوب بهمن ماه ۱۳۸۵ شمسی
- گزیده مصوبات جدید
- گزیده مصوبات جدید: رأی وحدت رویه شماره ۷۰۹ هیأت عمومی دیوان عالی کشور در خصوص صلاحیت دادگاه کیفری استان
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه اجرایی بازداشتگاههای موقت
- گزیده مصوبات جدید: آیین نامه موضوع ماده ۱۶ قانون حمایت از نشانه های جغرافیایی
- گزیده مصوبات جدید: قانون رسیدگی به تخلفات و جرایم در آزمون های سراسری

منع تکرار قسم برای صدور حکم

اگر چه مسائل مربوط به تحصیل دلیل در امور کیفری از جمله موضوعات مطرح در آئین دادرسی کیفری است مع ذلک به علت موقعیت خاص قتل و بیان ضوابط قانونی اثبات قتل در فصل ششم قانون مجازات اسلامی به نحوه اثبات قتل اختصاص یافته است.

برابر ماده ۲۳۱ قانون مورد بحث راه‌های ثبوت قتل در دادگاه عبارتند از: ۱- اقرار ۲- شهادت ۳- قسامه ۴- علم قاضی

البته کمیت و کیفیت قسامه در حقوق موضوعه آمده است و موارد لوث و ضرورت قسامه در قانون تصریح شده است.

یکی از مواردی که در قانون وجود داشت تکرار قسم به وسیله مدعی در مواردی که تعداد قسم خوردگان کمتر از پنجاه نفر باشند اجازه دارند چنانچه تعداد قسم خوردگان کمتر از پنجاه نفر باشند هر یک از قسم خوردگان مرد می‌تواند بیش از یک قسم بخورد به نحوی که پنجاه قسم کامل شود چنانچه هیچ مردی از خویشان و بستگان نسبی مدعی، برای قسامه وجود نداشته باشد مدعی می‌تواند پنجاه قسم بخورد هر چند زن باشد.

بخشنامه ای به شماره ۷۷/۱۱/۲۹-۷۷/۱۲۹۹۰-۱۱/۷۷ از سوی قوه قضائیه ابلاغ شد که حاکی از ابلاغ نظر ولی امر دارد که اعلام نموده‌اند در موارد قسامه هر جا که عدد سوگند خوردگان کمتر از پنجاه نفر باشد (در طرف مدعی) اجرای حکم به استناد این قسامه محل اشکال جدی است.

با این استناد مواد قانون مجازات اسلامی در خصوص قسامه تکرار قسم برای صدور حکم قصاص از سوی مدعی متقی و مدعی علیه (متهم) می‌تواند در صورت نبودن خویشان و بستگان سببی خودش پنجاه قسم یاد کند.

به خلاصه این نکات در بحث قسامه جلب نظر می‌کند. حصول ظن مقدمه اصلی قسامه.

پرداخت دیه در صورت برائت مدعی علیه و مشخص نشدن قاتل از بیت‌المال.

جایز نبودن تکرار قسم نسبت مدعی.

در جراحات قسامه مثبت دیه خواهد بود.

قانون اصلاح موادی از قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰

ماده ۱- عبارت زیر به انتهای ماده (۲۳۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۵/۸ اضافه می‌شود:

- و در صورت نبودن بینه از برای مدعی، قتل یا جرح یا نوع آنها به وسیله قسامه و به نحو مذکور در مواد بعدی ثابت می‌شود.

ماده ۲- اگر مدعی علیه حضور خود را هنگام قتل در محل واقعه منکر باشد و قرآینی که موجب ظن به وقوع

قتل توسط وی گردد وجود نداشته باشد لوث محسوب نمی‌شود. مگر اینکه مدعی بینه‌ای بر حضور او هنگام قتل در محل واقعه اقامه کند و موجب ظن به وقوع توسط او گردد در این صورت لوث ثابت می‌شود و مدعی باید اقامه قسامه کند و در صورت امتناع از اقامه قسامه می‌تواند از مدعی علیه مطالبه قسامه کند در این صورت اگر مدعی علیه باید به منظور برائت خود به ترتیب مذکور در ماده (۲۴۷) عمل نماید. در این حالت مدعی علیه از اقامه قسامه ابا نماید محکوم به پرداخت دیه می‌شود. تبصره - در موارد قسامه، چنانچه برائت مدعی علیه ثابت شود و قاتل مشخص نباشد، دیه مقتول از بیت‌المال پرداخت می‌شود.

ماده ۳- ماده (۲۴۵) قانون مذکور به شرح زیر اصلاح می‌شود

۲۴۵- در صورت نبودن قرائن موجب ظن به انتساب قتل، صرف حضور مدعی علیه هنگام قتل در محل واقعه از مصادیق لوث محسوب نمی‌شود و مدعی علیه یا ادای یک سوگند تبرئه می‌گردد.

ماده ۴- ماده (۲۴۶) قانون مذکور به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۴۶- هر گاه مدعی علیه برای تبرئه خود بینه اقامه کند لوث محقق نمی‌شود و تبرئه می‌گردد.

ماده ۵- ماده (۲۴۸) قانون مذکور و تبصره‌های (۲) و (۳) آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۴۸- در موارد لوث، قتل عمد با قسم پنجاه نفر مرد ثابت می‌شود و قسم خوردگان باید از خویشان و بستگان نسبی مدعی باشند.

تبصره ۲- چنانچه تعداد قسم خوردگان مدعی علیه کمتر از پنجاه نفر باشد، هر یک از قسم خوردگان مرد می‌توانند بیش از یک قسم بخورند به نحوی که پنجاه قسم کامل شود.

تبصره ۳- چنانچه مدعی علیه نتواند کسی از خویشان و بستگان نسبی خود را برای ادای قسم حاضر کند، می‌تواند خودش پنجاه قسم بخورد و تبرئه شود.

ماده ۶- از متن ماده (۲۴۹) قانون مذکور عبارت «مدعی یا» حذف شود.

ماده ۷- ماده (۲۵۲) قانون مذکور به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۵۲- در مواردی لوث، چنانچه مدعی متعدد باشد، قسم پنجاه نفر کفایت می‌کند ولی در صورت

تعدد مدعی علیه، هر یک از آنان می‌بایست برای برائت خود اجرای قسامه کند و با نداشتن عدد قسامه طبق تبصره (۳) ماده (۲۴۸) هر یک از مدعی‌علیهم پنجاه قسم خورده و تبرئه می‌شوند.

ماده ۸- ماده (۲۵۳) قانون مذکور به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۵۳- نصاب قسامه در قتل شبه عمد و خطای محض بیست و پنج نفر می‌باشد و نحوه انجام آن مطابق ماده (۲۴۸) و تبصره‌های آن است.

ماده ۹- ماده (۲۵۴) قانون مذکور به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به عنوان تبصره‌های (۱) و (۲) به آن اضافه می‌شود:

ماده ۲۵۴- در جراحات، قصاص با قسامه ثابت نمی‌شود و فقط موجب پرداخت دیه می‌گردد و نصاب قسامه در جراحات به شرح زیر است:

الف- در جراحاتی که موجب دیه کامل است، مجروح با پنج نفر دیگر قسم می‌خورند.

ب- در جراحاتی که موجب سه چهارم دیه کامل است، مجروح با چهار نفر دیگر قسم می‌خورند.

ج- در جراحاتی که موجب دو سوم دیه کامل است، مجروح با سه نفر دیگر قسم می‌خورند.

د- در جراحاتی که موجب یک دوم دیه کامل است، مجروح با دو نفر دیگر قسم می‌خورند.

ه- در جراحاتی که موجب یک سوم دیه کامل است، مجروح با یک نفر دیگر قسم می‌خورند.

و- در جراحاتی که موجب یک ششم دیه کامل است، مجروح به تنهایی قسم می‌خورند.

تبصره ۱- در مورد هر یک از بندهای یاد شده در فوق، صورت نبودن نفقات لازم مجنی علیه می‌تواند به همان عدد قسم را تکرار کند.

تبصره ۲- در مورد هر یک از بندهای یاد شده در فوق، چنانچه مقدار دیه بیش از کسر مقرر در آن بند و کمتر از کسر مقرر در بند قبلی بوده باشد، در مقدار قسم نصاب بیشتر است. مثلاً اگر دیه جراحات به مقدار یک چهارم و یا یک پنجم دیه کامل باشد، برای اثبات آن، نصاب یک سوم یعنی دو قسم لازم است.

قانون فوق مشتمل بر نه ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و سوم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۳ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

تغییر نظامنامه ماده ۱۹ قانون تجارت در خصوص کسبه جزء پس از ۸۰ سال

در ماده ۱۹ قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱ اردیبهشت ۱۳۱۱ آمده است کسبه جزء مذکور در این فصل و فصل اول مطابق مقررات نظامنامه وزارت عدلیه تشخیص می شوند، در ماده ۹۶ قانون مالیات های مستقیم ۱۹ مورد شغل را ذکر نموده که صاحبان آن مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند و باید دفاتر و اسناد و مدارک مربوط را با رعایت اصول و موازین و استناداردهای پذیرفته شده حسابداری نگاهداری کنند. در این نظامنامه جدید اشخاصی را که مذکور ماده ۹۶ نباشند در ۲ بند به عنوان کسبه جزء معرفی کرده است. نظامنامه جدید ماده ۱۹ قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱/۲/۱۳ شماره ۱۳۸۰/۱۱/۹۱/۸۰/۲۱۲۲۳ ملیر عامل محترم روزنامه رسمی

اصل بر غیر دولتی بودن شرکت های آب و فاضلاب است

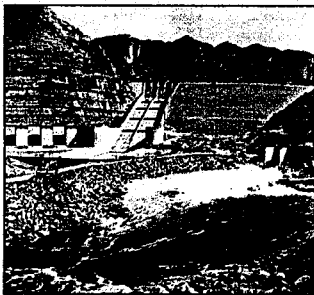
رای هیأت عمومی برای شماره ۲۴/۸۰ و ۲۱/۷۹-۱۹۲/۱۱/۱۰/۱۳۸۰ و مصراحت مقرر در قانون تشکیل شرکت های آب و فاضلاب مصوب ۱۳۶۹ در خصوص تشکیل شرکت های آب و فاضلاب توسط وزارت نیرو و نظارت آن وزارتخانه بر اداره امور این قبیل شرکت ها از طریق اصلاح اساس نامه و موافقت با سرمایه گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی در آنها و معایت شرکت های مذکور از پرداخت انواع حقوق دیوانی اعم از عوارض و مالیات و هزینه دادرسی و حق تملک اراضی و املاک واقع در طرح های عمرانی مربوط بر اساس لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه های عمومی عمرانی و نظامی دولت و سایر قوانین مشابه بین انطباق ماهیت حقوقی شرکت های آب و فاضلاب با تعریف شرکت های دولتی به شرح مندرج در ماده ۴ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ به شرط تعلق بیش از ۵۰٪ سرمایه آن به واحدهای دولتی می باشد. نظر به این که مفاد تبصره ماده ۳ قانون فوق الذکر در خصوص جواز تشکیل و اداره شرکت های آب و فاضلاب به صورت دولتی در شرایط و مناطق خاص مفید غیردولتی بودن شرکت های آب و فاضلاب در صورت اجتماع شرایط مقرر در ماده ۴ قانون محاسبات عمومی و نافی صلاحیت عام دیوان در رسیدگی به شکایات مردم از آنها در قلمرو قانون دیوان عدالت اداری نیست، بنابراین دادنامه شماره ۲۵۷۱ مورخ ۹/۱۲/۱۳۷۸ شعبه چهارم بدوی و دادنامه شماره ۵۸۳ مورخ ۶/۵/۱۳۷۷ شعبه ششم بدوی دیوان که با عنایت به شرایط موجود از جمله میزان سرمایه متعلق به واحدهای دولتی، به ترتیب شرکت های آب و فاضلاب کاشان و تهران را از نوع شرکت های دولتی شناخته اند و شکایات آنها را قابل استماع در دیوان ندانسته و مردود اعلام نموده اند موافق اصول و موازین قانونی تشخیص داده می شود. این رای به استناد قسمت اخیر ماده ۲۰ اصلاحی قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع ذیربط در موارد مشابه لازم الاتباع است.

نسخه ای از نظامنامه جدید ماده ۱۹ قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱/۲/۱۳ که به تصویب ریاست محترم قوه قضائیه رسیده است، جهت درج و نشر در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد. (ماده واحده: افراد حقیقی زیر که از مصادیق اشخاص مذکور در ماده ۹۶ قانون مالیات های مستقیم نباشد با دارا بودن شرایط زیر کسبه جزء محسوب می شوند: ۱- کسبه پیشه وران، تولید کنندگان و نظایر آن که میزان فروش سالانه آنان از مبلغ یکصد میلیون ریال تجاوز نکند. ۲- ارائه دهندگان خدمات در هر زمینه ای که مبلغ دریافتی آنها در قبال خدمات ارائه شده در سال از مبلغ پنجاه میلیون ریال تجاوز نکند. از تاریخ اجرای این نظامنامه، نظامنامه شماره ۷۰۴۴ مورخ ۱۳۱۱/۳/۱۵ وزیر عدلیه لغو می شود.

صلاحیت اداره اوقاف در تشخیص متولی وقف مانع صلاحیت عام دادگستری نیست

طبق اصل ۱۵۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و همان طوری که هیأت عمومی دیوان عالی کشور قبلاً و در رای وحدت رویه شماره ۵۶۹-۱۰/۱۰/۱۳۷۰ اعلام نموده دادگستری مرجع رسمی تظلمات و رسیدگی به شکایات است و صلاحیت مراجع غیر دادگستری صلاحیت عام مراجع دادگستری را منتفی نمی نماید و بر این اساس صلاحیت اداره تحقیق اوقاف در رسیدگی به موضوع تعیین متولی مانع از این نیست که دادگاه عمومی به دعوی مزبور رسیدگی نماید. بنابراین دادنامه شماره ۲۲-۲۲۷۲/۷۸-۵/۳۱-۱۳۷۸ شعبه ۲۲ دیوان عالی کشور که با این نظر مطابقت دارد صحیح تشخیص داده می شود. این رای که به استناد ماده ۲۷۰ قانون آئین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور کیفری صادر گردیده برای شعب دیوان عالی کشور و دادگاهها در موارد مشابه لازم الاتباع است.

ماده ۱۴ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب سال ۶۳ مقرر داشته که تحقیق در جمع و خرج عواید راجع به وقف و نیز صدور مقاصد حساب و تطبیق مصادف با مفاد وقفنامه و تشخیص متولی و ناظر و موقوف علیهم با شعب تحقیق اوقاف است مگر در موقوفات منصوص التولیه در صورتی که مظنه تعدی و تفریط متولی نباشد، برخی از محاکم با این استناد اتخاذ تصمیم در خصوص تقاضای تولید قابل طرح در دادگستری ندانسته و قرار عدم صلاحیت به اعتبار ادارات اوقاف صادر می نمودند که رای وحدت رویه زیر مبین این مطلب است که دادگستری به عنوان مرجع تظلمات نمی تواند از خود نفی صلاحیت کند. رای وحدت رویه هیئت عمومی دیوان عالی کشور ۷/رای شماره ۶۵۵-۹/۲۷-۱۳۸۰

امکان برداشت حقوق و مزایای متصرف خانه سازمانی تا موقع تخلیه

به نفع سازمان مربوط برداشت می شود. بنابراین دادنامه های شعب اول، چهارم و پنجم تجدیدنظر دیوان که مبین این معنی می باشد موافق اصول و موازین قانونی تشخیص داده می شود. این رای به استناد قسمت اخیر ماده ۲۰ اصلاحی قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۷۸/۲/۱ برای شعب دیوان و سایر مراجع ذیربط در موارد مشابه لازم الاتباع است.

رای هیأت عمومی برای شماره ۱۳/۸۰-۱۳۸۰/۱۱/۲ به موجب ماده ۲ قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی مصوب ۱۳۴۶ در صورتی که استفاده کننده از خانه سازمانی ظرف مهلت مقرر خانه را تخلیه نکند تا روز تخلیه و تحویل حقوق و مزایای او و در مورد مستخدم بازنشسته یک چهارم حقوق بازنشستگی او